

Szakemberképzés: hogyan tovább?

14–15. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

IMF, OECD és EB: előrejelzési
variációk 3

KÖRKÉRDÉS

Nagyobb növekedést, de hogyan?
(Hónig Péter, Horváth Miklós,
dr. Orosz Csaba, Suhajda Attila) . . . 6

INTERJÚ

Új tagok és fiatalítás a Fejér megyei
szövetségben (Förhécz Imre) 9

NAPIRENDEN

Gazdasági felsőoktatás: globális
távlatokban gondolkodnak a diákok . . 12

A gazdaság motorjai
egy közösségben 13

MGYOSZ-HÍREK

A képzett munkaerő hiánya
akadályozza a növekedést 14

Négy nap
– családi vállalkozásoknak 16

Pályázat Az Év Széchenyi Vállalkozása
díj elnyeréséért 18

KÖNYVJELZŐ

Szellemi szabadság
egy kis szigeten 20

A MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

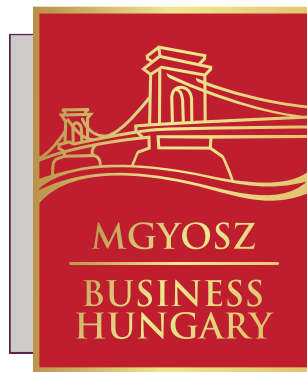
Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

„A Munka Törvénykönyve jelenlegi szabályait változatlanul kell hagyni, az ágazati és munkahelyi munkáltatói szervezetekre és szakszervezetekre kell bízni a kérdés rendezését.”

MGYOSZ-állásfoglalás a vasárnapi pótlékról

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége – mint az egyik legnagyobb hazai munkaadói szövetség – úgy látja: a vasárnapi munkavégzés díjazását a Munka Törvénykönyve jelenleg megfelelően szabályozza. Az MGYOSZ határozott álláspontja, hogy a törvény által előírt, hosszú múltra visszatekintő 50 százalékos mértékű vasárnapi pótlék megfelelő ellentételezést jelent.

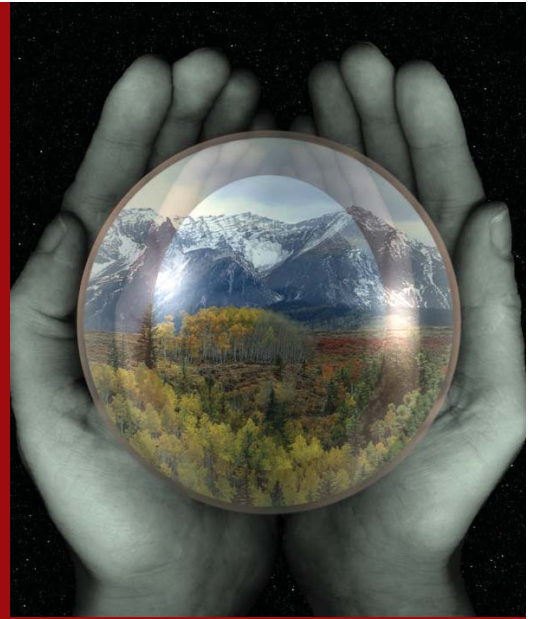
Nem tudunk egyetérteni olyan törvényi gyakorlattal, amely egyes ágazatokra eltérő szabályokat ír elő a munkavégzés általános feltételeinek tekintetében, mint például a vasárnapi munkavégzés pótlékának mértéke. A Munka Törvénykönyve nem különböztetheti meg egymástól az egyes munkavállalókat és munkáltatókat az alapján, hogy mely ágazatban dolgoznak. Amennyiben az ágazati sajátosságok, így az adott ágazat munkaerő-piaci helyzete, versenyképessége, jövedelemtermelő képessége, vagy a munkavégzés sajátosságai azt lehetővé és szükségessé teszik, a piaci szereplőinek, a munkáltatók és a munkavállalók képviselőinek lehetőségük van ágazati kollektív szerződésben, tárgyalásos úton megállapodni a törvényes szinttől eltérő munkafeltételekben, így a vasárnapi pótlék mértékében is.

Ezért a kereskedelmi alkalmazottak vasárnapi pótléka körül kialakult vita kapcsán úgy gondoljuk, a Munka Törvénykönyve jelenlegi szabályait változatlanul kell hagyni, az ágazati és munkahelyi munkáltatói szervezetekre és szakszervezetekre kell bízni a kérdés rendezését – olvasható az MGYOSZ állásfoglalásában.

Mint ismeretes: a kormány áprilisban eltörölte a vasárnapi boltzárát, és visszaállította a tavaly március 15-ét megelőző szabályozást, így a kereskedelmi dolgozóknak járó 100 százalékos bérpótlék (amely öt vasárnapra járt egy évben, amikor kivételesen kinyithattak az üzletek) lehetősége is megszűnt. Több érdekvédelmi szervezet kifogásolta ezt a döntést, s a 100 százalékos pótlék kiterjesztését javasolták. Az Országos Kereskedelmi Szövetség (OKSZ) – az MGYOSZ tagszervezete – szerint a 100 százalékos vasárnapi pótlék sok vállalkozás számára lehetetlenné tenné a vasárnapi nyitva tartást, sokakat pedig arra kényszerítene, hogy más költségeket faragjanak le. A szervezet közleményében kiemeli: a vasárnapi pótlék 100 százalékos mértéke 50-60 milliárd forint terhet jelentene, és számos vállalkozás nem tudná kifizetni. Az intézkedés feltételezhetően éppen a kisvállalkozásokat érintené a legrosszabbul, vagy lehúzhatnák a rolót vasárnaponként, vagy feketén kellene foglalkoztatniuk az alkalmazottaikat.

IMF, OECD ÉS EB: ELŐREJELZÉSI VARIÁCIÓK

Talán az OECD látja a legoptimistábban a magyar növekedési kilátásokat, de azért óvatosan kritizál is. Az IMF és az Európai Bizottság jóval visszafogottabb: lesz növekedés, de szerény, szolid.

IMF: SZOLID NÖVEKEDÉS

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) 22 országot felölelő tanulmánya megállapítja, hogy a FÁK tagállamainak kivételével a térség országaiban a külső kereslet csökkenése ellenére szolid ütemben nő a gazdaság, a munkanélküliségi ráták közelednek a válság előtti szinthez, a kockázatok azonban erősödtek. Az IMF az idén 2,3 százalékos, jövőre 2,5 százalékos magyar GDP-növekedéssel számol.

Az IMF májusban nyilvánosságra hozott Közép-, Kelet- és Délkelet-Európát vizsgáló tavaszi regionális tanulmánya (REI) kisebb eltérésekkel megerősíti a tavaly

novemberi tanulmányban szereplő előrejelzéseket. A jelentés szerint a FÁK-országokban is fokozatosan javul a helyzet, a gazdaság zsugorodásának üteme a 2015. évi 4,25 százalékról 1,5 százalékra mérséklődik.

Tavaly ősz óta erősödtek a kockázatok, de a rizikófaktorok nagyjából ugyanazok, mint korábban. Az euróövezeti és az amerikai gazdaság lelassulása, a globális pénzügyi feltételek szigorodása, több feltörekvő gazdaság tartós gyengélkedése gondot okozhat, ráadásul a politikai bizonytalanság és instabilitás erősödőben van a régióban. A jelentés szerint továbbra is támogató politikára van szükség. A legtöbb gazdaság számára változatlanul követendő a támogató monetáris politika és a középtávú fiskális konszolidáció kombinációja.

A vizsgált 22 országban az idén 0,9 százalékkal bővül a bruttó hazai termék. Ezen belül a kelet-közép-európai térség (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia és Szlovénia) növekedési üteme 3,1 százalék lesz – áll az IMF tanulmányában.

A friss prognózis szerint a magyar bruttó hazai termék (GDP) reálértékben 2016-ban 2,3 százalékkal, 2017-ben pedig 2,5 százalékkal bővül. Az őszi prognózisban az idej

GKI: LASSUL A MAGYAR GAZDASÁG
Az év eleji növekedési adatok a magyar gazdaság lassulását jelzik, a GKI GDP-előrejelzése változatlan: a 2014-es 3,7 százalék és a tavalyi 2,9 százalék után 2016-ban csak 2,3 százalék körüli bővülés valószínű, mindenképp a beruházások csökkenése miatt – közölte a GKI Gazdaságkutató Zrt. A magyar gazdaság idej lassulásának fő oka nem az export fékezés, hanem a beruházások 5 százalék körüli visszaesése. Ez utóbbit az EU-támogatások csökkenése és az üzleti szféra alacsony beruházási hajlandósága magyarázza.

MOODY'S: KOCKÁZATOS A KÍNAI ÁLLAMI VÁLLALATOK ELADÓSODOTTSÁGA

Kezeln kell a kínai állami vállalatok magas eladósodottságát a gazdasági növekedést veszélyeztető kockázatok elhárítása és a pénzügyi stabilitás megőrzése érdekében – írta a Moody's hitelminősítő intézet május eleji jelentése. A dokumentum rámutat, hogy a kínai állami vállalatok adóssága magasabb, mint bármely más hitelminősítő besorolás alatt álló országban, és az ebből származó kockázatok kezelésének az elmulasztása akadályozhatja a növekedést, csökkentheti a hitelezési hajlandóságot és végső soron az állami támogatások növelését kényszerítheti ki. A Moody's kimutatása szerint a kínai állami vállalatok adósságállománya a GDP 115 százalékát teszi ki, messze felülmúlva olyan országokét is, mint például Japán, vagy Dél-Korea, ahol szintén jelentős súlya van az állami szektornak.

évre még 2,5 százalékos növekedést jelzett előre az IMF. Az IMF úgy látja, hogy az idén átlagosan 0,5 százalékkal emelkednek a fogyasztói árak, de az év végére az infláció üteme eléri az 1,2 százalékot. 2017-re 2,4 százalékos inflációt várnak a tanulmány készítői úgy, hogy az év végére a ráta már 2,6 százalék lesz. Az őszi prognózis még 2,3 százalékos inflációval számolt 2016-ra.

A folyó fizetési mérleg GDP-hez viszonyított aktívuma az ősszel prognosztizált 5,0 százalékkal szemben 5,4 százalék lesz az idén, jövőre pedig 5,2 százalékra mérséklődik. A GDP-hez viszonyított teljes külső adósság a legfrissebb előrejelzés szerint a tavalyi 100,4 százalékról az idén 96,4 százalékra, jövőre pedig 87,8 százalékra csökken. Az államadósság az idén a GDP 74,8 százalékára, jövőre pedig 74,5 százalékára csökken. Az ismertetett adatok szerint a teljes belföldi kereslet reálértékben az idén 0,4 százalékkal bővül, jövőre pedig 2,6 százalék lesz. A személyi fogyasztás idei növekedési ütemét a korábbi prognózissal megegyezően 2,6 százalékra teszi az IMF. Az export 2016-ban 6,5 százalékkal nő, 0,3 százalékponttal alacsonyabb ütemben, mint ősszel prognosztizálták, jövőre pedig 6,3 százalékkal emelkedik – áll az IMF tanulmányában.

OECD-FELMÉRÉS: VISSZATÉRT AZ ERŐS NÖVEKEDÉS

Visszatért az erős növekedés és egyre több befektetés valósul meg Magyarországon az OECD szerint, amely legfrissebb jelentésében ugyanakkor problémá-

nak nevezte, hogy az oktatási rendszer lassan igazodik a munkaerő-piaci változásokhoz.

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) az idén 2,5 százalékos, jövőre 3 százalékos magyar GDP-növekedésre, és arra számít, hogy az infláció az idei 0,7 százalékról jövőre 1,7 százalékra gyorsul. A Gazdasági felmérés Magyarországról, 2016 (OECD Economic Surveys: Hungary 2016), két évente kiadott tanulmányának legújabb prognózisa szerint a munkanélküliségi ráta az idén 5,8 százalékra, 2017-ben pedig 5,3 százalékra csökken.

Az OECD szerint a költségvetési hiány a 2016-os 1,9 százalékról 2,5 százalékra nőhet GDP-arányosan, míg az államadósság az idei év végére 74 százalékra, 2017 végére pedig 73,1 százalékra csökkenhet. A jelentés szerint javítja a makrogazdasági egyensúlytalanságokat, hogy csökkent az államadósság GDP-hez viszonyított aránya, valamint nőtt a folyó fizetési mérleg többlete, ugyanakkor arra is felhívják a figyelmet, hogy a nemteljesítő hitelállomány továbbra is visszafogja a bankok hitelezését.

Mint írták, a növekedés 2012 óta erős Magyarországon, azonban a jövedelmek továbbra is jóval alacsonyabbak a fejlett országokénál, a növekedés fenntartásához strukturális reformok kellene a magánsektor erősítésére és a munkaerő képzettségének javítására.

A külföldi közvetlen működőtőke (FDI) beáramlása és az Európai Unió strukturális alapjai által nyújtott támogatás hajtja a befektetéseket Magyarországon – a felmérés szerint. A jelentés kitér arra is, hogy a belföldi beruházásokat, főleg a kis- és középvállalatok (kkv) esetében visszafogja a sűrűn változó szabályozói környezet és a közműszektorba (például villamos energia, gáz, távközlés) való nehezebb belépés. Az OECD szerint ezeken a területeken reformokkal lehetne növelni a vállalatok integrációját a globális termelési értékláncba.

A szervezet jelentése kitér arra is, az oktatási rendszer számos diplomást nem volt képes felkészíteni a tudásalapú társadalom kihívásaira, a munkaerő-piaci

körülmények gyors változására. Megjegyzik, hogy a közmunkaprogram nem tudja elég hatékonyan felkészíteni a munkaerőpiacon szükséges készségekkel a résztvevőket. A jelentés szerint a nők képességeit nem használják ki eléggé a gazdaságban, mivel sokan közülük nincsenek is jelen a munkaerőpiacon. Az OECD szerint továbbra is magas az államadósság a gazdaság nyitottságához és sérülékenységehez képest, és magasak a közkiadások, amelyeket középtávon csökkenteni kell.

A felmérés szerint a banki hitelkihelyezést visszafogó nemteljesítő hitelállomány visszaszorítására csökkenteni kell a bankok tőketerheit és erősíteni a versenyt a szektorban az állami tulajdonrészek értékesítésével. Az adórendszer továbbra is a munkát terhelő adókra épül, aminek torzító hatása van, jobban kellene támaszkodni a fogyasztást terhelő adókra és figyelemmel kísérni a jövedelemelosztást, és további lépések szükségesek az áfacsalások ellen. A szervezet szerint a jogszabályok gyakori változtatása rontja a befektetői környezetet, ezen a területen több átláthatóságra, stabilitásra van szükség, valamint a bürokrácia további csökkentésére. Az OECD szerint a versenyjog alkalmazása alóli kivételek rontják a szabályozás hatékonyságát, ahogy az is, hogy jelentős belépési korlátok vannak a közmu­szolgáltatásban. A kivételeket el kellene törölni, felül kellene vizsgálni a cég­egyesüléseket és egyenlő hozzáférési feltételekre lenne szükség a közmu­szektorban is, a jelentés szerint. Az ajánlásokban szerepel az is, hogy növelni kellene a kisgyermekes anyák munkaerő-piaci részvételét a gyermekek óvodai, bölcsődei elhelyezési lehetőségeinek szélesítésével, valamint a gyes időtartamának csökkentésével és ösztönözni az apasági szabadság igénybe vételét.

EURÓPAI BIZOTTSÁG: FOLYAMATOS ÁM SZERÉNY NÖVEKEDÉS

Az európai gazdasági növekedés várhatóan szerény mértékű marad, mivel kulcsfontosságú kereskedelmi partnereink teljesítménye lassul, és az eddigi ösztönző tényezők némelyike gyengülni kezd. Magyarországon a magánfogyasztás segíti

European Commission

elő a gazdasági növekedést. Az előrejelzés szerint az euróövezeti GDP-növekedés a 2015–2017 közötti időszakban változatlanul szerény mértékű marad. Az uniós szintű GDP-növekedés várhatóan a tavalyi 2,0%-ról 2016-ban 1,8%-ra mérséklődik, majd 2017-ben eléri az 1,9%-ot.

A rendkívül alkalmazkodó monetáris politika könnyebbé és olcsóbbá tette a forráshoz jutást, így a beruházások élénkülésének kedvező környezet alakult ki. Idén az euróövezeti fiskális politika várhatóan elősegíti majd a növekedést. A 2016 eleji ismételt olajárcsökkenés továbbra is hozzájárul a rendelkezésre álló reáljövedelem növekedéséhez, mindazonáltal ez a hatás az olajárak emelkedésével fokozatosan veszíteni fog jelentőségéből. Az euróövezeti export tekintetében is hasonló a helyzet: jelenleg még valamelyest érezhető az euró korábbi gyengülésének kedvező hatása, ám a közös valuta jelenlegi felértékelődése következtében az euróövezetet sokkal érzékenyebben érintheti a visszafo­gottabb külső növekedés.

Magyarországon a reál GDP 2015-ben 2,9%-kal nőtt. A növekedés 2016-ban várhatóan némileg lassul, így 2,5%-os, azonban jövőre már ismét magasabb, 2,8%-os növekedést jeleznek. A 2015-ben mutatózó 6,8%-os munkanélküliségi ráta történelmi mélypontot jelez, a csökkenő tendencia várhatóan folytatódik. Az infláció az előrejelzés szerint a tavalyi 0,1%-ról idén már 0,4%-ra, 2017-ben pedig 2,3%-ra emelkedhet. Az előrejelzési időszakban az államháztartás hiánya stabilan a GDP 2%-a körül marad.

MTI

REKORDOT DÖNTÖTT TAVALY A DOLGOZÓI SZEGÉNYSÉG

Történelmi csúcra emelkedett a dolgozói szegénység Magyarországon 2015-ben, és várhatóan idén sem változik a helyzet – írta a Világ-gazdaság. Az Eurostat legfrissebb adatai szerint tavaly már a foglalkoztatottak 9,3 százaléka élt szegénységben (a társadalmi juttatások kézhezvételéle után is), ami a 2014-es 6,7 százalék után óriási növekedést jelent. Ők azok, akiknek a jövedelme nem éri el a medián hatvan százalékát. Ez azonban nem azzal függ össze, hogy csökkentek volna a jövedelmek nemzetgazdasági szinten, a magyarázat inkább az, hogy történelmi csúcra emelkedett a közfoglalkoztatottak száma, akiknek a jövedelme messze elmarad nemcsak az átlagbértől, hanem még a minimálbértől is. A közfoglalkoztatottak tavaly 79 500 forintot kerestek, ez 500 forinttal alacsonyabb az egy évvel korábbinál. Ez a közel 250 ezres átlagkereset harmadát sem teszi ki.

NAGYOBB NÖVEKEDÉST, DE HOGYAN?

A magyar miniszterelnök kevesli a 3 százalékos növekedést. Az IMF ajánlásokat fogalmazott meg a magyar kormánynak, hogy mit kellene tennie ahhoz hogy a potenciális növekedési kilátások jobbak legyenek. Kérdésünkben mi is azt kérdeztük, mi kell ahhoz, hogy nagyobb és fenntartható legyen a magyar gazdaság növekedése.

HORVÁTH MIKLÓS TÖBB VEVŐ, TÖBB PIAC KELL

Láthatóan mindenki, a közgazdász, a politikus és szakújságíró is, a növekedés esélyeit kutatja. A válasz nem túl bonyolult: a növekedést a piacok növekedése, mögötte a vevők számának és fogyasztásának növekedése jelentheti.

Magyarország kisméretű piac, tehát a növekedés ma és a jövőben is csak és kizárólag a külpiacok növekedéséből táplálható. Hogy ez hány százalékos lehet, ezt azoknak a multinacionális cégeknek a sikeres gazdálkodása adja meg, amelyek az országban termelnek. Ezen logika mentén még két autógyár, és akár az 5 százalék is összejöhet.

A növekedésnek jót tesz a verseny, ez ösztönözhet, nagyobb teljesítményre készíthet. A korrupció viszont akadályozza a versenyképességet, így a növekedést. Ez általában hazai gazdaságot érintő ügy, ebben a szereplők általában az állam és az ügynevezett „hazai vállalkozók”. A korrupció hatásának eredménye jól lemérhető a hazai vállalkozói kultúra jelenlegi színvonalában. Ebből kigyógyulni sajnos igen hosszú folyamat lesz.

Az adórendszerünk szintén csak a miénk, elsősorban a hazai vállalkozásokat érinti. Ha minden, akár indirekt úton az államhoz érkező forintot adónak tekintünk, és a duplán és akár triplán megadóztatott pénzeket

ORBÁN: KEVÉS A 3 %-OS GDP-NÖVEKEDÉS

„Ötszázalékos növekedés lenne szükséges ahhoz, hogy kihasználjuk a gazdaságban rejlő potenciált és csökkentjük a távolságot az életminőség tekintetében a hozzánk képest szerencsésebb országokhoz viszonyítva” – mondta Orbán Viktor egy veszprémi sajtótájékoztatón. A miniszterelnök hozzátette: a mai 3 százalékos szint jó, de nem lehet ezzel megelégedni. Egyelőre azonban nincs meg az a gazdaságpolitika, ami 2 százalékponttal növelné a teljesítményt és a bennünket körülvevő környezet sem kedvező.

IMF-AJÁNLÁS

Az IMF-ajánlása szerint a magyar kormánynak a gazdaság potenciális növekedési kilátásainak javítása érdekében elsősorban a korrupció visszaszorítására, az üzleti szabályozás és az adórendszer egyszerűsítésére, valamint az oktatás és az egészségügy fejlesztésére kellene koncentrálnia.

is figyelembe vesszük, akkor a magyar vállalkozó Európa egyik legkeményebben adóztatott alanya. Hogy ez gátja-e a növekedésnek? Természetesen. Vagyis itt is van egy növekedési tartalék, a kormányon múlik, milyen következtetést von le belőle.

Az oktatás hosszú évek óta tartó útkeresése elsősorban a jövőnket érinti. Vagyis nemcsak a jelennel van bajunk, de már a jövőben is látszanak a mai állapotokból következő hátrányok. Egy jó oktatási rendszer, ami nyitottságra, a teljesítményértékelésre, a tudás fontosságára nevel, nagy tartalék a jövőbeni növekedéshez. Ehhez képest feltűnő és ellentmondásos, hogy egy olyan ország keresi a magasabb hozzáadott értékű munkát, amely képtelen magasabb képességű munkaerőt növekvő számban képezni.

DR. OROSZ CSABA ÚJ ISTVÁN KIRÁLYRA LENNE SZÜKSÉG...

Az oktatást tartom a legfontosabb feltételnek. Képzéssel, tudással megalapozható az az erkölcsi-morális alapállás is, amely az adófizetési morált is javítaná. Még 2002-ben írtam egy cikket a *Magyar Gyáriparba*, ahol az adóeltilkolásból, adóelkerülésből, adócsalásból származó kárt az akkori infor-

mációk alapján 1500 milliárd forintra becsültem. Szakértők ma is legalább ennyire teszik az ebből fakadó bevételhiányt. Ez bizony hiányzik a magyar gazdaságból. Tanítással, neveléssel, a folyamatok elmagyarozásával talán meg lehetne értetni, hogy nem az az igazi hazafi, aki hatalmas kokárdát tűz a keblére március 15-én, hanem aki betartja a törvényeket, a szabályokat, és az adót akkor is befizeti, ha sokallja. A pénzügyi analfabetizmus nagy, Magyarországon sajnos népbetegség. Ha nem csalok adót, akkor nem jut pénz nyaralásra – gyakran hallani ilyen érvelést. Ez azonban azt jelenti, hogy nem kitermeljük a nyaralás árát, hanem adócsalással a közösből fedezzük. Én is túlzottnak tartom az adó mértékét, de ez más kérdés. Sokszor berzenkedem, hogy ott is csupán 50 kilométeres sebességgel lehet haladni, ahol 70 lenne az ésszerű. Ám betartom a korlátozást, mert tudom, különben megbüntetnék. Sajnálatos, hogy az adózásnál nincsenek meg az ilyen magától értetődő következmények.

A növekedést veszélyezteti a korrupció is, bár talán először a fogalmat kellene definiálni. Én azt tekintem korrupciónak, ha valaki saját cége, azaz munkaadója kárára köt üzletet, vagyis megrövidíti a vállalatot. Ezt teheti állami vagy magánvállalatnál is, vagy nagyobb közösségben is. Magyarország „előkelő” helyen szerepel a nemzetközi korrupciós rangsorban. Szégyen. Büszkék vagyunk István királyra, hogy a kereszténység elterjesztésével, a pogányság visszaszorításával alapot vetett Magyarországnak Európában. Ma új István királyra lenne szükség, aki ugyanezt tenné az adóelkerüléssel (áfa, tb, személyi jövedelemadó, stb.) és a korrupcióval, azaz tűzzel-vassal irtaná a csalást, a tisztességtelen előnszerzést.

Az egészségüggyel most nem foglalkoznék, bár tudom, alapvető változások mennek végbe a társadalomban. Nem szokványos generációváltás zajlik, ezért az átlagéletkor megnövekedésével az egyébként is szétesett, lerobbant egészségügy még nagyobb bajokkal szembesül majd. Mivel ez a probléma egyik napról a másikra nem oldható meg, felértékelődik az önszerveződő családi segítség, „szolgáltatás” szerepe.

Ami a nemzetközi környezetet illeti: nyilvánvalóan óriási hatással van a magyar gazdaság lehetőségeire, hogy a kínai recesszió hatása ide is „begyűrűzik”. De

Horváth Miklós
vezérigazgató, Ventura Zrt.,
a Magyar Külgazdasági
Szövetség elnöke,
az MGYOSZ elnökségi tagja

„Magyarország kisméretű piac, tehát a növekedés ma és a jövőben is csak és kizárólag a külpiacok növekedéséből táplálható.”

Dr. Orosz Csaba
vezérigazgató, Horoszcóop;
az MGYOSZ alelnöke

„Nem az az igazi hazafi, aki hatalmas kokárdát tesz ki március 15-én, hanem aki betartja a törvényeket, a szabályokat, s az adót akkor is befizeti, ha sokallja.”

viszont mi is többet tehetnénk, hogy a nemzetközi munkamegosztásban jobb pozícióba kerüljünk. Felejtjük el, hogy mi azzal csábítunk ide befektetőket, hogy itt képzett, és olcsó munkaerő van. Nem jó ez így, és a következmények már látványosak is. A képzettebbek, talpraesettebbek külföldre mennek szerencsét próbálni. Bár a magasabb megélhetési költségek miatt talán ott sem marad több pénz a zsebükben, de úgy érzik, hogy jobban kereskednek. Vagyis nekünk itthon kellene eljutnunk oda, hogy értékén fizessük meg a munkaerőt. Különben saját magunk degradáljuk le a tudást. El kellene gondolkodnunk azon – s erről hangosan is vitatkozhatnánk –, miért van az, hogy mi itthon egy multinak tizedannyiért elvégzünk egy szerelési munkát, mint az osztó határ túloldalán. Hangsúlyozom: nincs különbség a munka minőségében, még az elvégzés módjában, idejében sem. Miért van ez? Ha a béreket rendbe akarjuk rakni, akkor az árreket is rendezni kell, mert alacsony vállalati haszonból nehéz lesz jól megfizetni az embereket.

Vagyis: ahhoz hogy tartós és magasabb gazdasági növekedés legyen, alapkérdéseket kell rendbe rakni.

HÓNIG PÉTER **MINDENKI KEZDJEN EL** **TISZTESSÉGESEN DOLGOZNI,** **ETIKUSAN VISELKEDNI**

A gazdaság felvirágoztatása nem kizárólag gazdaságpolitikai kérdés. Esetünkben a politika minden ága felelős a kialakult helyzetért.

A történelem ismétli önmagát. Elég visszszámenni a 90-es évek első feléig, ha Magyarország gazdasági felvirágoztatásán gondolkodunk. Akkor is gyenge volt az egészségügy, az oktatás, volt korrupció is, de az ország nyitottságot mutatott a nyugati értékrend felé. Eredményes tárgyalások folytak a NATO-belépésről és az EU-csatlakozásról. A vezetők nyilatkozatai világosak voltak és mindenki tartotta magát a kimondott szavaihoz. Ennyi elég volt a befektetőknek, hogy egymás után nyissák meg itteni leányvállalataikat, megvásárolják az egyébként versenyképtelen cégeket és befektetésekkel fejlesszék azokat. Ide küldtek jó vezetőket, és komoly

KÖRKÉRDÉS

erőkkel képezték a magyar munkavállalókat azért, hogy eredményesen végezzék a munkájukat, valamint előbb-utóbb átadhassák nekik a vállalkozások irányítását. A bérek emelkedni kezdtek és ebből eredően a fogyasztás is erősödött. Ezek a vállalatok szigorúan jogkövető magatartást tanúsítottak. Bejelentett munkaerőkkel és legális számlázással működtek. Tevékenységükhöz törekedtek a magyar beszállítókat megtalálni. A kormányzat sorra alkotta meg a működésükhöz szükséges jogszabályokat, kommunikációja és viselkedése kiszámítható volt. A vezető politikusok kínosan ügyeltek „üriember” mivoltuk felépítésére és megőrzésére. Minden erővel a biztonságot sugalló környezetet próbálták megteremteni. Nem is kell más egy befektetőnek, csak annyi, hogy 10-15 évre lássa a nyugodt jövőt. Ebbe a képbe lehet beilleszteni a stratégiai gondolkodást és az üzleti terveket.

Az EU-csatlakozás még tovább stabilizálta és javította a helyzetet. Beindult a „verki”. Sajnos azonban nyáron muzsikáló tücsökként működött az ország, és a világ-gazdaság első nyekkenésére összeomlottak az addig pozíciók. A politikusok egymást hajszolták bele tarthatatlan ígéretekbe, amelyek még súlyosbították a helyzetet. A gondok láttán elindultak az ötletek a megoldásra. Kéthetente jelentettek be reformokat, melyekből semmi nem valósult meg. Ma már csak az EU-tól kapott támogatások és a még kitartó néhány nemzetközi vállalat tartja mozgásban a gazdaságot.

Nem is csoda, hogy az embereknek elégük lett a kialakult helyzetből és egyre többen hittek a populizmus kecsegtető ajánlataiban, mert egyébként a józan politikusok csak türelmet kérhettek és kérhetnek tőlük, mivel semmi biztosat nem lehet megalapozottan ígérni.

Ez a mai helyzet és előbbre lépésről csak akkor lehet szó, ha sikerül gyökeresen megváltoztatni. Akik ezt látják, de másképpen cselekednek, azok súlyos felelőtlenséget követnek el.

Fontos mérési paraméter a fiatal, tehetséges és vállalkozó kedvű fiatalok, valamint az idősebb szakemberek kivándorlása a gyakorta szitokszóként használt nyugati kultúrák irányába. Egy honfitársunknak sem jut eszébe a hozzánk hasonló politikai kultúrát képviselő országokban letelepedni. A mai politikai kommunikáció igyekszik elbagatellizálni a kérdést, holott

Hónig Péter

önálló tanácsadó,
az MGYOSZ elnökségi tagja.
2009–2010 között
közlekedési, hírközlési
és energiaügyi miniszter

**„Ismételjük meg a 25 évvel
ezelőtti történelmet.
Stabilizáljuk helyzetünket
az Európai Unióban.
Bizonyítsuk elkötelezett
hajlandóságunkat a szövet-
ségeseinkkel való
együttműködésben.”**

Suhajda Attila

elnök, Magyar Szolgáltatóipari
és Outsourcing Szövetség
(HOA);
az MGYOSZ elnökségi tagja

**„Az állam számára az
emberekbe való investíció
a legjobb befektetés.”**

rövidtávon ez a legveszélyesebb tényező jövőnk szempontjából. Minden erővel törekedni kell arra, hogy a folyamat visszaforduljon.

Tehát ismételjük meg a 25 évvel ezelőtti történelmet. Stabilizáljuk helyzetünket az Európai Unióban. Bizonyítsuk elkötelezett hajlandóságunkat a szövetségeseinkkel való együttműködésben. Legyünk barátságosak a külföldi befektetőkkel és mindenki – szegények és gazdagok egyaránt – kezdjen el tisztességesen dolgozni, etikusán viselkedni.

SUHAJDA ATTILA **EGY ORSZÁG AKKOR SIKERES,** **HA ÁLLAMPOLGÁRAI IS AZOK**

A gazdaság növekedése a társadalom állapotától is függ. Az IMF által felsorolt területeket nem lehet külön-külön tekinteni, mivel ezek összefüggenek és együttesen alkotják egy versenyképes ország fundamentumait. Bár a Nemzetközi Valutaalap a gazdaság szempontjából fogalmazta meg ajánlásait, én arra hívnám fel a figyelmet, hogy amiket ők kiemeltek, azok a versenyképes, fejlődőképes társadalom kritériumai is. Meggyőződésem, hogy egy ország akkor lehet sikeres, ha úgy tetszik versenyképes, ha állampolgárai is azok. Ha képesek olyan társadalmat kialakítani, amely előre tekint, egyének szintjén fejlődik és együttműködik.

Így ebből a szempontból én az oktatás színvonalának emelését jelölném meg a legfontosabbnak, hiszen a képzett a szakmát és a világot jobban ismerő emberek képesek nagyobb teljesítményre, s így a növekedés megalapozására, gyorsítására. Ezen belül is elsősorban az általános iskolai szintre koncentrálnék, nem csak a szakképzésre és a felsőoktatásra. Ezzel nem lehetne mellélőni. Ha jók az alapok, ha ott megtanulnak gondolkodni a gyerekek, ha ott megismerik a kreativitás hatalmát, később lesz mire építkezniük. Ha az alapok rosszak, a felépítmény sem lehet kiváló. A gazdaságban látható kínzó munkaerőigény ténye mellett számtalan tanulmány igazolja, hogy az állam számára az emberekbe való investíció a legjobb befektetés.

És azért hozzátenném a végére nagyszüleink bölcsességét, hogy „minden van, ha egészség van”.

ÚJ TAGOK ÉS FIATALÍTÁS A FEJÉR MEGYEI SZÖVETSÉGBEN

Kiszámítható gazdasági szabályozási környezetet és kisebb bürokráciát szeretnének a Fejér megyei vállalkozók is, ám egyelőre kevés történt e téren – fogalmazta meg Förhécz Imre, az FMGYSZ elnöke. Folytatjuk az MGYOSZ tagszervezeteinek bemutatását.

Magyar Gyáripár: *Tavaly választották újjá a Fejér Megyei Gyáripárosok Szövetsége (FMGYSZ) elnökének. Hogy értékeli a szervezet elmúlt négy évét?*

Förhécz Imre: A válságban lemorzsolódott tagokat új tagokkal pótoltuk. Elsősorban helyi, illetve hazai fiatalabb vállalkozók és cégek kapcsolódtak be a munkába. Az elnökség összetételében is jelentős fiatalítás történt, két tehetséges és gyakorlott vállalatvezető hölgyet választott meg a tagság. A rendezvényeinken megvitatott témák kiválasztásához előzetesen kikértük a tagság véleményét, így hasznos, érdekes előadások, és műhelybeszélgetések vannak mögöttünk. Munkánk során jó együttműködés alakult ki más munkaadói és érdek-képviselői szervezetekkel is. Úgy gondoltuk, hogy az együttes fellépés nagyobb sikerrel kecsegtet az érdekvégyesítésben mind helyi, mind országos szinten.

MGy: *Fejér megye adottságait tekintve a szerencsebb megyék közé tartozik, sok multi cég van jelen, s több meghatározó magyar cég székhelye is a megyében található. Érezhető ez a vállalatok aktivitásában is?*

FI: A Fejér megyei vállalatok gazdasági aktivitása érezhetően megnőtt, különösen az

autóipar, elektronika és a műanyagipar, csomagolóstechnika területén. Ennek egyik bizonyítéka, hogy az elmúlt években a vállalatok legnagyobb problémája bizonyos munkakörökben a megfelelő szakember-utánpótlás biztosítása. E téren is bekapcsolódtunk Székesfehérvár város által elindított szakember-utánpótlást biztosító folyamatokba, ahol már túl is vagyunk az első komoly lépéseken. A Budapesti Műszaki Egyetem önálló kart indított a városban, és a duális képzés keretében szorosabb együttműködés alakult ki a képző intézmények és vállalatok között. Ebben a folyamatban próbáltunk segítséget nyújtani az érintetteknek.

MGy: *A Fejér megyei GYOSZ-nak több multinacionális vállalat is a tagja. Milyen az együttműködés a magyar és a külföldi tulajdonú cégek között?*

FI: Változó intenzitású az együttműködés a multinacionális, illetve a magyar tulajdonú cégek között. A kereskedelem területén az együttműködés sok esetben nem egyenrangú felek együttműködése. Kedvezőbb a helyzet az ipar területén a beszállítói kapcsolatokban, ahol több hazai vállalkozásnak sikerült a magyar mérnöki tudás értékét érvényesíteni üzleti kapcsolataikban. Ezek elsősorban az egyedi gépgyártás területén figyelhetők meg.

BUDAPEST UTÁN A MÁSODIK

Fejér megye Magyarország fő közigazgatási egységeinek egyike, a közép-dunántúli régióban található. Pest, Bács-Kiskun, Tolna, Somogy, Veszprém és Komárom-Esztergom megye határolja. Székhelye, Székesfehérvár, a középkorban a királyság egyik fővárosa volt. Ma a megyében két megyei jogú város is található: Székesfehérvár és Dunaújváros. Fejér megye területe a legváltozatosabb az országban: hegyek, alföldek, tavak és folyók egyaránt megtalálhatók. A megye gazdaságát nagyban meghatározza az ipar, de itt található Magyarországon legjobb termőföldjei is. Habár északi és déli területei kötött viszonylagos fejlettségbeli különbségek állnak fenn, de még így is a legfejlettebb megye a főváros után. A közép-dunántúli régió GDP-jének a 2/3-adát Fejér megye adja. (Wikipédia)

„Fontos lenne, hogy a kormány csökkentse a munkáltatók élő munkára rakódó adóterheit, így teremtve mozgásteret a cégeknek hogy a munkatársaiknak versenyképes bért tudjanak adni. Ellenkező esetben tovább folytatódnak vagy felerősödnek azok a folyamatok, amelyekben bizonyos szakmákban a jól képzett szakemberek külföldre mennek dolgozni, és így a gazdasági fejlődés gátjává válnak az alacsony fizetések.”

Förhécz Imre

MGy: A gazdasági válság Fejér megyét is keményen érintette. Hogy látja, vége van már a válságnak? Vagy még mindig érzik a visszaesés terheit?

FI: Érezzük a gazdaság élénkülését, számos biztató jelet látunk, ugyanakkor a vállalkozások sokkal megfontoltabbak és óvatosabbak az egyes fejlesztések, beruházások megkezdése előtt, mint korábban voltak. Egyértelműen pozitív a hatása a növekedési hitelprogramnak, amely ösztönzően hatott a vállalatok fejlesztéseire és likviditására. Az előbb említett óvatosság egyébként nemcsak a válság tapasztalataiból következik, hanem a gyakori jogszabály változás is sokszor elbizonytalanítja a hosszabb távú fejlesztéseket tervező cégeket. A válságból való kilábalás egyik jele az előbbieken említett szakemberhiány: az élénkülő gazdasághoz több szakemberre van szükség, mint a válságban visszafogottabb működéshez. A válság utóhatásai elsősorban az egyéni vállalkozóknál és kisebb cégeknél figyelhető meg. Ez a kör sérülékenyebb volt, egy részük a válság hatására megszűnt, de a talpon maradtak is nehezebben érik el a válság előtti gazdasági teljesítményüket. A kilábalás első körben azoknál a cégeknél volt érezhető, amelyek a nemzetközi piacon önállóan meg tudtak jelenni, illetve beszállítói kapcsolatban vannak multinacionális cégekkel. A kedvező folyamatok a megyében elsősorban a fejlettebb térségekben jelentkeznek, különösen ott, ahol nemzetközi cégek is tevékenykednek.

MGy: Szervezetük programjaiban lát-szik, hogy aktívan együttműködnek a megyei politikai, gazdasági vezetéssel. Ez azt is jelenti, hogy az FMGYSZ a megyében meghatározó gazdasági szakmai szervezet? Számít a véleményük?

FI: Az FMGYSZ részéről megvan az igyekezet a megye politikai, gazdasági vezetésével való együttműködésre, próbáljuk tapasztalatainkat, véleményünket megosztani. Vannak részsikereink, de azért még nem vagyunk elégedettek: az együttműködés formális keretei sem alakultak még ki, így a kommunikáció intenzitása is javításra szorul. E téren próbálunk közvetlenebb kapcsolatot kialakítani a megye

országgyűlési képviselői, önkormányzati vezetői, valamint a gazdasági élet szereplői között. A következő közgyűlésünkre például meghívtuk a megye országgyűlési képviselőit, ahol a tagoktól összegyűjtött olyan témákat szeretnénk nekik bemutatni, amelyek a gazdasági élet szereplőit hátrányosan érintik és jó lenne jogszabályi változásokkal ezeket az akadályozó tényezőket kiküszöbölni. Hiszünk abban, hogy ez a párbeszéd eléri a célját és képviselőink tovább viszik a gazdasági élet szereplőitől kapott impulzusokat a döntéshozók felé. Úgy gondoljuk, még ha nem is lesznek azonnal közvetlen intézkedések, azért a véleményünk nem pusztába kiáltott szó lesz, hiszen mindkét fél érdeke a magyar gazdaság fejlődése.

MGy: Érzékeli ezt az együttműködési törekvést országos szinten is?

FI: Igen, országos szinten is hasonló a helyzet. Sok esetben látjuk, hogy a szakmai és érdek-képviselési vélemények eljutnak a döntéshozókig. Inkább az a gond, hogy a meghozott döntésekben ezek a javaslatok, észrevételek nem mindig köszönnek vissza.

MGy: Az ön által vezetett cég, a Kézipénz Kereskedelmi és Pénzügyi Szolgáltató Zrt. a gazdaság sok területén – ingatlan, pénzügyi szolgáltatás, idegenforgalom – is tevékenykedik, tehát sok oldalról érzékelheti a gazdasági klímát. Onnan nézve milyenek a kilátások?

FI: Cégcsoportunk gazdasági kilátásai az elmúlt években javultak. Az ingatlanfejlesztés és -hasznosítás területén egyértelműen pozitív piaci tendenciákról számolhatunk be. Cégcsoportunk a pénzügyi szolgáltatás piacáról kivonult, amit részben az előző évek válsága, részben a szabályozási környezet változásai indokoltak. Az idegenforgalom területén kisebb mértékű javulás jelei mutatkoznak, aminek tartóságáról nem vagyok meggyőződve, ezért ezen a területen rövid távon fejlesztéseket nem tervezünk.

MGy: Mi az, ami segíthetne a magyar vállalkozóknak? Mi az, amit nehezményez a gazdasági szabályozásban?

FI: Folyamatosan hangoztatjuk, hogy ki-számítható gazdasági szabályozási környe-

zetre és a bürokrácia csökkentésére van szükségünk. Előbbinél javulást még a szándékok szintjén sem látunk. A második probléma orvoslására több intézkedés is született az elmúlt 2-3 évben, de ezek több esetben fordított hatást értek el. Nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedően magas a vállalatokra nehezedő különféle eljárási díjak, illetékek és adók együttes terhe. Ezek mind a termelési költségek növekedését eredményezik, melyek rontják nemzetközi szinten a versenyképességünket. Gondolok itt például a bankadóra, az útdíjra és a közelmúltban a helyi önkormányzatoknál bevezetett építményadóra. Az uniós források a magyar gazdaság növekedése szempontjából igen fontos tényezővé váltak az elmúlt 10 évben. Ehhez képest a folyamatos ígérek ellenére ebben a ciklusban (2014–2020) eddig sokkal kevesebb történt, mint amire számítottunk. Nagy várakozás előzte meg, illetve ez a napjainkig is tart a meghirdetett pályázati lehetőségeket. Az eddigi visszajelzések alapján sokan arra panaszkodnak, hogy a pályázati kiírások olyan feltételeket határoznak meg, amely miatt sokan nem tudnak pályázni. Gondot okoz az is, hogy a pályázati ütemterv sok esetben csúszott a kormányrendeletben elfogadott ütemtervhez képest. Változatlanul igény lenne a telephelyfejlesztés-pályázatokra.

A magyar gazdaság növekedésének gátjává vált, hogy nincs elegendő megfelelően képzett munkaerő. Ez több okra vezethető vissza, melyek közül legfontosabbnak látjuk a munkavállalók kivándorlását, a munkával nem rendelkezők nem megfelelő képzettségét, munkavégzésre való képtelenségét, valamint hogy a munkával nem rendelkezők helyileg nem ott vannak, ahol a vállalkozók alkalmazni kívánják őket, és ezen potenciális munkavállalók mobilitása igen alacsony. Fontos lenne, hogy a kormány csökkentse a munkáltatók élő munkára rakódó adóterheit, így teremtve mozgásteret a cégeknek, hogy a munkatársaiknak versenyképes bért tudjanak adni. Ellenkező esetben tovább folytatódnak, vagy felerősödnek azok a folyamatok, amelyekben bizonyos szakmákban a jól képzett szakemberek külföldre mennek dolgozni és így a gazdasági fejlődés gátjává válnak az alacsony fizetések.

MGy: *Az MGYOSZ Magyarország legnagyobb munkaadói szervezete. Hogyan látja a jövőjét? Miben erősítené a munkát, miben változtatna?*

FI: Úgy gondoljuk, hogy egy sikeres országban elengedhetetlen a kormány és a gazdasági élet szereplői között az érdemi párbeszéd. Tudjuk, hogy az MGYOSZ több alkalommal is próbálta szakmai érvekkel a döntéshozást befolyásolni, de véleményét nem mindig vették figyelembe. Úgy gondoljuk, hogy ennek ellenére egy ilyen jelentős szervezetnek mindig markánsan el kell mondani a véleményét, mivel a kompromisszumra törekvés – úgy tűnik – nem érte el mindig a célját. Fontosnak látnánk, hogy ezek a vélemények, javaslatok nagyobb nyilvánosságot kapjanak, mint eddig. Hasznos lenne, ha az MGYOSZ tagjainak-vezetőinek karizmatikus és országosan ismert vezetői a nyilvánosság előtt többet szerepelnének és nevükkel-arcukkal, személyes fellépésükkel is képviselnék szakmai javaslatainkat.

MGY

„Nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedően magas a vállalatokra nehezedő különféle eljárási díjak, illetékek és adók együttes terhe. Ezek mind a termelési költségek növekedését eredményezik, melyek rontják nemzetközi szinten a versenyképességünket.”

Förhécz Imre

Gazdasági felsőoktatás: globális távlatokban gondolkodnak a diákok

A gazdasági felsőoktatásban tanuló diákok több mint 90 százaléka aggódik amiatt, hogy a geopolitikai kockázatok rontják a karrierlehetőségeiket, ám ennek ellenére nemzetközi karrierről álmodnak. Készek rendszeresen országot váltani a megfelelő munkáért, sőt, 80 százalékuk arra számít, hogy 3-6 országban fog dolgozni aktív pályája során.

A FELMÉRÉS

A KPMG harmadik alkalommal kérdezte meg nemzetközi esettanulmány-versenyén (International Case Competition – KICC) részt vevő, gazdasági felsőoktatásban tanuló diákokat jövőbeni terveikről. A felmérésben 23 ország legjobb egyetemeinek több mint 500 hallgatóit kérdezték, köztük a verseny magyarországi döntőjének résztvevőit, azaz a Corvinus, a Műegyetem és az International Business School 32 diákját is.

Ugyanakkor meglepően sokan tartják azt is elképzelhetőnek, hogy teljes pályafutásuk alatt ugyanannál a cégnél dolgozzanak. A legfontosabb álláskeresési szempontoknak a karrierlehetőségeket, a szakmai kihívásokat, a folyamatos tanulás és a nemzetközi mobilitás lehetőségét tartják – derül ki a KPMG nemzetközi esettanulmány-versenyén részt vevő diákok körében végzett felmérésből.

A felmérés főbb megállapításai:

- a diploma előtt álló diákok 93 százaléka aggódik amiatt, hogy a geopolitikai kockázatok és a bizonytalanság milyen hatással lesz karrierjükre;
- közel ugyanekkora volt azon válaszadók aránya, akik hajlandók lennének többször is másik országba költözni azért, hogy megtalálják a számukra legmegfelelőbb álláslehetőséget;
- 80 százalék úgy gondolja, hogy karrierje során 3-6 országban fog dolgozni;
- a diákok 70%-a elképzelhetőnek tartja, hogy teljes pályafutását egyetlen cégnél töltsse;
- a hallgatók többsége nagy hangsúlyt fektet a jövőjére, 64 százalékuk már most pontosan tudja, milyen munkát szeretne;
- a legnépszerűbbek a pénzügyi (37%) és a professzionális szolgáltatásokhoz köthető (27%) területek.

Emri Zsuzsanna, a KPMG magyarországi HR-vezetője szerint a felmérés megállapításai összhangban vannak azoknak a diákoknak a véleményével, akikkel a jelenleg zajló felvételik során találkozhatnak.

„A felmérés eredményei megerősítik, hogy a diákok főként azokat a lehetőségeket keresik, amelyeket a nagy nemzetközi szervezetek kínálnak. Fontos azt tudni, hogy nemzetközi munkatapasztalatot itthon is szerezhetnek a diákok: nálunk például sok a nemzetközi projekt és a külföldi munkatárs is. Az így megszerzett tudással és készségekkel a nálunk dolgozó fiatalok a későbbiekben a nemzetközi porondon is képesek sikeresen helyt állni” – hangsúlyozza a KPMG HR-igazgatója. Emri szerint a felmérés váratlan megállapítása, hogy a diákok többsége elképzelhetőnek tartja, hogy teljes pályafutása során ugyanannál a cégnél dolgozzon.

„Meglepő ez, hiszen az ezredfordulón születettek és az Y generáció tagjairól az az általános feltevés – és a felmérés eredménye ezt is alátámasztja –, hogy rendkívül mobilisak, és készek gyakran váltani lakhelyet és munkahelyet egyaránt.” Szerinte az ellentmondó motivációkra a magyarázat az lehet, hogy az amúgy alapvetően mobilis fiatalok is hűek maradhatnak munkáltatójukhoz akár hosszú távon is, ha az valóban gazdag és izgalmas karrier- és fejlődési lehetőségeket, és a cégen belüli globális mobilitást nyújt számukra. Emri azt is kiemelte, a megkérdezett diákok 90 százaléka számára fontos, hogy munkájuknak egyértelmű pozitív társadalmi hatása legyen, és ezt várják el munkaadójuktól is. Ezért azok a munkáltatók, akik meggyőző vízióval és hiteles küldetéssel rendelkeznek, esélyesebbek megszerezni és megtartani is a tehetséges fiatal munkavállalókat.

A gazdaság motorjai egy közösségben

MAGYAROK A PIACON | Klub

„Tartozni valahova érték, a legjobbakhoz tartozni érdem, az élbolyban maradni eredmény”

Gazdasági verseny, felgyorsult technológiai fejlődés és információs dömping jellemzi üzleti és magánéletünket egyaránt. Ebben a felfokozott zajban vállalkozóként olyan kérdésekkel küzdünk nap nap után, mint a „Hogyan tegegyek szert versenyelőnyre, tartsam meg, fejlesszem a piacaim, növekedjek, vagy exportáljak?” Az egészen biztos, hogy a minőség és a szakértelem iránti elköteleződés mellett szükség van valami pluszra: rugalmasságra és nagyfokú nyitottságra a változások, és a környezetünket alakító új dolgok iránt. Felmerülhet az a kérdés, hogy hol tesznek szert ma hasznos információra, válaszokra vagy éppen motivációra a jól prosperáló magyar cégek?

Az elmúlt években elért eredményeiket tekintve elmondható, hogy a magyar gazdaság egyik hajtómotorja az a több mint száz vállalkozásból álló csoport, akik a **Magyarok a Piacon Klubot** alkotják.

Az értékállóságot és versenyképességet zászlajára tűző közösség hat évvel ezelőtt alakult azzal a célkitűzéssel, hogy megteremti a magyar vállalkozói közép réteg magját, és közvetítő szerepet vállal a kiemelkedő teljesítményt felmutatni képes vállalkozók és a mindenkorhi intézményrendszer felelős döntéshozói között. Az eredeti vállalat már rég teljesítette az egyesület, ugyanakkor a gazdaságfejlesztési aktualitásokat rendszeresen tárgyaló klubprogramok felélesztették az összetartás igényét, azt az igényt, hogy az eredményes magyar cégek egymás érdekeit képviselve dolgozzanak együtt. Nem véletlen, hogy a sokszorosan elismert, érdemes magyar cégek vezetői keresik a találkozási lehetőséget a magukhoz hasonlókkal.

A Klub elnöke, Essősy Zsombor (vezérigazgató, MAPI Zrt.) szerint stratégiát mindenki tud készíteni, azt végrehajtani azonban már csak kevesen képesek. Elmon-

dása szerint a mai kor vállalkozóinál kiemelten fontos a bátorság, a cselekvés képessége a fenntartható és fejleszhető működés jegyében.

Az sem lehet véletlen tehát, hogy a gazdasági lehetőségek elemzése és a tapasztalatcsere során megszerzett információk és az új emberi kapcsolatok motivációval és lendülettel töltik fel a **Magyarok a Piacon Klub** válogatott partnereit.

Az egyesület vezetősége tudja, az idő az egyik legdrágább „tulajdonunk”, éppen ezért a klubélet szervezése során kiemelt hangsúlyt fektetnek arra, hogy megbecsüljék a családjainkat is foglalkoztató cégtulajdonosok idejét. Egytől egyig érdemes programmal inspirálják a társaság tagjait, legyen szó a technológiai innovációk versenyelőnyt eredményező integrálásáról szóló műhelymunkáról (Budapest, 2016. május 19.), vagy a minőségi magyar termékeket támogató nemzetközi szintű márkaépítésről (Lábatlan, 2016. június 9.).

Essősy Zsombor

Magyarok a Piacon Klub, elnök
MAPI Zrt., vezérigazgató

(Fotó: Láng Gergely)

A KÉPZETT MUNKAERŐ HIÁNYA AKADÁLYOZZA A NÖVEKEDÉST

Már nem a munkahelyteremtés a legfontosabb feladat, hanem hogy a meglévő állásokhoz megfelelően képzett munkaerőt találjanak a munkaadók – hangzott el az MGYOSZ Oktatási és Képzési Bizottságának újjáalakuló ülésén.

Gablini Gábor

AZ MGYOSZ MUNKABIZOTTSÁGAI ÉS AZOK ELNÖKEI:

CSR Bizottság

Dr. Niklai Ákos

Foglalkoztatási

és Munkajogi Bizottság

Dr. Rolek Ferenc

Gazdasági Bizottság

Dr. Vértes András

Környezetvédelmi Bizottság

Bencs Attila

Munkavédelmi Bizottság

Mandrik István

Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága

Horváth Miklós

Oktatási

és Képzési Bizottság

Gablini Gábor

Gablini Gábor, e munkacsoport ambíciózus elnöke felvezetője és Kovács Ferenc MASZSZ alelnök előadása után a résztvevők elkezdték a problématerkép felvázolását. Nem volt nehéz dolguk... A bizottság tagjai „házi feladatként” vállalták, hogy a hónap végéig rendszerezik a vázolt gondokat, amelyekről június elején újra tárgyalnak, esetleg javaslatokat is megfogalmaznak.

Gablini Gábor céltudatos ember. A bizottság elnöki teendőinek elvállalásával láthatóan eredményes munkára törekszik. Szívügye a szakképzés, az oktatás. Már a Magyar Autós Szakmai Szövetség (MASZSZ) elnökeként is úgy gondolta, az oktatás, képzés minőségén múlik a magyar gazdaság jövője. Ezért helyzet-elemzést végeztek, s az autós szakma képzésére kidolgoztak egy javaslatot. Egy része már átkerült a kormányzati koncepcióba, mely a szakképzést akarja megújítani, feljavítani. A gyakorlatban azonban még kevés az eredmény. Az MGYOSZ Oktatási és Képzési Bizottságának elnökeként újabb lehetőséget kapott: már nemcsak egy szakma, hanem az egész magyar gazdaság szakemberképzéséről kell véleményt mondaniuk, s ami ennél több, megvalósítható javaslatot tenniük. Tehát az elköteleződés megvan

Gablini Gáborban, most nagy szakmai lobbierőt is kapott hozzá. Nem meglepő, ha úgy látja, teljes gőzzel kell dolgozniuk. Az idő ugyanis véges. A magyar gazdaság növekedését már a szakemberhiány gátolja leginkább. S a teljes képhez hozzátartozik, hogy az iskolákból kikerülő fiatalok tudása sem megfelelő, a vállalatoknak gyakorlatilag újra kell képezniük őket. S ez fájó pontja sok vállalatnak – derült ki a vitából. Ha már szakképzési hozzájárulást fizetnek az államnak, cserébe jó képzést, a ma és a jövő gazdasági-műszaki igényeinek megfelelő szakembereket akarnak kapni.

A MASZSZ-nál elkészített elemzés lényegi pontjait röviden Kovács Ferenc alelnök ismertette a bizottság tagjaival. A cél az volt, hogy az ottani szakmaspecifikus megállapításokból kivegyék azokat, amelyek általánosan is érvényesek, s azokat is felhasználják a bizottság helyzetértékeléséhez, illetve javaslatához. A MASZSZ elemzésében rögzítette a kiindulópontot és az igényeket. A munkaerőpiac jellemzője: a munkaerőhiány, a motiválatlanság, az alacsony tudásszint, az idegen nyelvismeret hiánya, a szakképzés gyenge tartalma, s a képzőhelyek, oktatók változó színvonala. Ezzel szemben a piaci igény ez: minőségi kínálat munkaerőből, lojális

munkaerő, kiváló képzettség, legalább egy idegen nyelv ismerete, naprakész oktatási tartalom, felkészült iskola és oktatók. Az iparágak, s egyes szakmák fejlődésével nagy igény lenne a nagyon specifikus képzésre, így például az autós szakmák oktatásánál külön képzés kellene hasznógépjármű-javítóknak.

A szakképzés átalakításánál a MASZSZ örömmel vette, hogy ez a terület átkerül a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz, hiszen ott jobban értik a szakmaspecifikus igényeket. A kezdeti örömeink egyelőre nincs „utánpótlása”, mivel kevés az érdemi előrelépés. Kovács Ferenc hangsúlyozta: még ők is zavarba jöttek, amikor kiderült, valójában senki sem tudja, mennyi is a rendelkezésre álló szakember az autós szakmában, mert ahány hivataltól kaptak adatot, annyiféle szám szerepelt a nyilvántartásban. Célszerű lenne 15 év képzési statisztikáit elemezve továbblépni, ehhez azonban kellene egy megbízható adatbázis. Célszerű lenne rögzíteni, milyen struktúrában valósul meg az új típusú szakképzés. Most ugyanis még bizonytalanok abban, hogy már van-e egy véglegesített rendszer, vagy ez még alakul. Jó lenne a feltételeket is számba venni, hogy lássák, megvannak-e a minőségi szakképzés feltételei? Van-e elég képzett oktató? Milyenek a technikai adottságok? Milyen a szakmai tartalom?

Az autós szakmai képzés alapján a MASZSZ javaslatokat fogalmazott meg a kormánynak. Valami hasonló lenne a cél a bizottságban is, csak már nem egy szakmára, hanem az egész magyar gazdaságra vonatkozóan. Vagyis óriási munkába kezdett a bizottság. A MASZSZ által megfogalmazott feladatokból néhány: a képzési intézmények minősítése, hogy lássák, melyik mire alkalmas. Az éves képzési létszám meghatározása szakmánként, digitális oktatási eszközök és tartalmak beszerzése, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztása, s a követelmények meghatározása, a bemeneti oldal javítása. Ez nem jelent mást, mint az alapképzés javítását, a „maradékfel” felszámolását, stb.

Bár ezek a javaslatok egy szakmára készültek, a hozzászólásokból kiderült: nagyjából

hasonló a helyzet a többi szakmában is. Bár akadnak ágazatspecifikus problémák is, az alapgond mindenhol ugyanaz: kevés a szakember, a fiatalok felkészültsége nem megfelelő. S e pontnál némi vita is kerekedett a jelenlévők között: volt, aki arra hívta fel a figyelmet, ma négy generáció van már a munkahelyeken, s óriási a tudásbeli különbség. A legfiatalabbak, a Z generáció képviselői anyanyelvi szinten „beszélnek” az informatikát, nekik minden természetes e téren. Nehéz lehet nekik is olyanokkal együtt, akiknek ez gondot okoz, még alapszintű felhasználói szinten is.

A munkaerőhiány megszüntetésének egyik feltétele a versenyképes bér. Ezt sem könnyű teljesíteni. Szakítani kell azzal a szemlélettel, hogy a külföldi befektetőket sokszor az olcsó képzett munkaerővel próbálják idicsábitani. Ha képzett, akkor annak magasabb az ára. Nem jó, ha mi magunk értékeljük le a tudást. Ez visszaüt, vagy már visszaütött. A vitában megfogalmazódott: az MGYOSZ-nak a színvonalas szakképzésért vívott harcában jó szövetségese lehet a Kamara. Nem vetélytársak, hanem szövetségeseink e témában is, hiszen minden munkaadó, vállalat azt szeretné, ha versenyképes tudású emberek dolgoznának náluk. A kérdés az, hogyan, milyen feltételekkel lehet ezt megvalósítani. Életpályamodell, trendi munkahelyek, versenyképes bérek is kellene a jó képzés mellé. Mert „minimálbérrrel nem lehet életpályamodellt felépíteni” – fogalmazott Gablini Gábor elnök.

A vállalatoknak fel van adva a lecke. De nem csak nekik. A kormánynak is. A színvonalas képzés megteremtése kormányzati feladat, de nem fog menni a vállalati támogatás, jelzések nélkül. A versenyképes munkabérek vállalati feladat, ám a kormányzati támogatás, támogatóbb adórendszer is kell hozzá.

Az MGYOSZ Oktatási és Képzési Bizottsága legközelebb június 9-én ülésezik.

MGY

NÉGY GENERÁCIÓ

„Ma négy generáció van már a munkahelyeken, s óriási a tudásbeli különbség. A legfiatalabbak, a Z generáció képviselői anyanyelvi szinten »beszélnek« az informatikát, nekik minden természetes e téren. Nehéz lehet nekik is olyanokkal együtt, akiknek ez gondot okoz, még alapszintű felhasználói szinten is.”

Négy nap – családi vállalkozásoknak

Négyszer egynapos, konkrét vállalati tapasztalatokkal mélyített képzést tartott családi vállalkozásoknak a BGE, az MGYOSZ-szal együttműködve. E budapesti rendezvény EU-pályázati forrásból valósult meg, s egy nemzetközi program, az INSIST egyik állomását jelenti. Az elkészült tananyag gyakorlati tesztelésének is tekinthető az interaktív workshop.

**ERASMUS+ KA2
Stratégiai Partnerségek
A generációváltás problémái
a KKV-k vezetésében**
2014-1-HU01-KA200-002307
*INtergenerational Succession
in SMEs' Transition*

NÉGY NAP, NÉGY TÉMA

**Család és üzlet – az ellentétek vonzásában,
Utódlástervezés a családi vállalkozásokban,
Hogyan kezeljük egy család vállalkozás pénzét?,
Mentorálás kkv-nál**
– ez volt az a négy téma, amelyre a négynapos képzés épült. A rendezvény igazi értéke az volt, hogy az elméleti ismeretek mellett gyakorló cégvezetők, családi vállalkozások tulajdonosai jöttek el, s jó példaként (best practice) elmondták, ők hogyan csinálják.

A BGE és az MGYOSZ több európai projekt mentén működött együtt kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára készült tananyagok fejlesztése területén. Ezen munkák során jutott el a két partner annak a felismerésére, hogy nagyszámú hazai kkv jut el napjainkban az első generációváltáshoz, a tulajdonos és/vagy a cégvezető menedzser nyugdíjba vonulásához. A partnerek megvizsgálták a generációs átmenet Nyugaton már régebben bevált folyamatát, az átmenet segítségét célzó technikákat, tapasztalatokat. Az átmeneti folyamatok szabályozatlansága a vállalkozások területén tapasztaltabb országokban is nagy veszélyeket rejt magában, komolyan befolyásolva az egész nemzetgazdaság állapotát. A gazdag szakirodalom áttekintése után a partnerek arra a következtetésre jutottak, hogy egy nemzetközi kutatással előkészített tananyagfejlesztés és annak a képzési gyakorlatba való átvitele nagyban segítheti a generációs átmenet folyamatosságának biztosítását, és a leseledő veszélyek elkerülését.

Ennek eredményeképpen született az INSIST projekt angol, francia, valamint lengyel partnerekkel. A projekt végrehajtása félidejénél tart, de az eddig elért eredmények reménykeltőek.

A PROJEKT EDDIGI EREDMÉNYEI

Egy nemzeti kutatásokon és esetfeldolgozásokon alapuló összehasonlító tanulmány készült a részt vevő országok generációváltási gyakorlatának, tapasztalatainak feldolgozásával. A projektvezetők itt úgy döntöttek, hogy a vizsgálatok fókuszát a családi vállalkozásokra helyezik. Ezek EU-

átlagban az egyes GDP-k 60-70%-át adják és az átmeneti folyamatok vizsgálata és kidolgozottsága nagyobb, mint az általános kkv-éknál. A tanulmány táplálta a tananyagfejlesztést, melynek keretében négy képzési modul készült el, fókuszálva a generációs átmenet legfontosabb aspektusaira:

1. Szociális és kulturális modul

Áttekinti a generációs átmenet szociális és kulturális aspektusait, főképpen a családi kkv-kra koncentráva. A következő témákra terjed ki a feldolgozás: öröklési problémák; a céget nem öröklő leszármazottak kezelése. A szociális-érzelmi tőke és a bizalom szerepe a szociális tőke kihasználásában. A céget átvevők segítése azon képességek fejlesztésében, melyek szükségesek az új piaci lehetőségek megtalálásához. A generációs „árnyék” kezelése; az alapító jogi ereje befolyásolhatja az átvevő stratégiai hozzáállását. Formális átmeneti terv szükségessége; ennek függése a vállalkozás méretétől. Különbségek első és sokadik generációs cégek generációváltásában. Átmenet az alkalmazotti problémák fényében. A családi vállalkozásokat az általános kkv-któl megkülönböztető jelenségek az átmenet vonatkozásában. Megkülönböztetés a gyártó és a szolgáltató vállalkozások között az átmenet tekintetében. A nemzeti kulturális különbségek és a változó családi modellek hatása az átmenet kezelésében. A tulajdonos és a menedzser egybeesésének negatív hatásai.

2. Stratégiai kérdések modulja

Áttekinti a kkv tulajdonosának, ill. menedzserének általános szerepét a cég vezetésében, majd holisztikus áttekintést ad a

vezetők szerepéről a generációváltási folyamatban. Segít elhelyezni a vállalkozást a szélesebb vállalkozói szférában, felmérni a lehetséges fejlesztési lehetőségeket, meghatározni az ahhoz szükséges menedzsment-változtatásokat, humán erőforrás-fejlesztéseket. Segít feltérképezni a konkurencia helyzetét, ahhoz igazítani az új stratégiát, ami figyelembe veendő a generációs átmenetnél. A modul felvet nemzetközi együttműködési témákat, megvizsgálva a cég nemzetköziesítésének lehetőségeit. Útmutatást ad, hogyan lehet ezeknek az átfogó vizsgálatoknak az eredményéhez igazítani a generációs átmenet stratégiáját. A tananyagot esettanulmányok színesítik.

3. Finanziális és jogi kérdések modulja

Segít áttekinteni a vállalkozás anyagi helyzetét, a pénzügyi folyamatokat, valamint azok illeszkedését az adott jogi keretekhez. Ebből kiindulva támogatja az új stratégia kialakítását, és az ehhez szükséges anyagi források feltárását, beleértve az adóoptimalizálás problematikáját. A modul célja a generációs átmenet pénzügyi vetületének vizsgálata, ennek alapján az átmenet megkönnyítéséhez különböző technikák kidolgozása, egészen új üzleti modell, üzleti terv készítéséig. Ennél a modulnál is „best practice” gyakorlati példák egészítik ki a tananyagot.

4. Mentorképzési modul

Célcsoportját olyan vállalkozók vagy volt vállalkozók alkotják, akik mentori feladatok ellátására aspirálnak kkv-k generációváltási problémáinak megoldásában. A képzés foglalkozik a kkv-kkal való bizalmi együttműködéshez szükséges „soft” készségek meghatározásával és fejlesztésével. Ezután – az előző modulok eredményeinek a felhasználásával – a modul meghatározza azokat a témákat és területeket, ahol a mentornak be kell avatkoznia. A képzésnek ez a része kis munkacsoportokban zajlik, ahol konkrét példákon dolgozva a mentorjelöltek akciótervet dolgoznak ki a szükséges mentori beavatkozásokra. A beavatkozások empatikus jellegének kidolgozására külön hangsúlyt fektetnek. A képzés végén a résztvevők globális tudásának és „soft” képességeinek mérésére kerül sor.

TESZTKÉPZÉS

A képzési modulok kidolgozását nemzetközi konzorcium végzi, amelyben az MGYOSZ lényeges szerepet játszik. Először gyakorlati visszajelzéseivel segíti a

tananyagfejlesztést, de kiemelt feladata volt az elkészült modulok gyakorlatban való tesztelésében is. Ezt szolgálta a négy-szer egynapos képzés, amelyben sok vállalati példa világított rá, hogy néz ki e kérdéskör a gyakorlatban.

Dr. Futó Péter MGYOSZ-elnök ezúttal mint a Futureal cégcsoport alapító tulajdonosa beszélt arról, hogy náluk, a családban sikeresen lezajlott, illetve még zajlik a generációváltás. Már csak azért is, mert fia, Futó Gábor alapító-társ tulajdonos, s kezdettől fogva aktívan részt vett a cég irányításában. A képen (balról) dr. Heidrich Balázs, a BGE Pénzügyi és Számviteli Kar dékánja, aki az első modul – szociális és kulturális ügyek – szakmai vezetője az INSIST-projektben

Az INSIST projekt nemzetközi konzorciumának tagjai

Pályázat

Az **Év Széchenyi Vállalkozása** díj elnyeréséért

A pályázatot a Gróf Széchenyi Család Alapítvány kezdeményezte. Az Év Széchenyi Vállalkozása díj egy olyan kitüntetés, mely a nyertes számára kiemelkedő társadalmi és szakmai elismerést jelent.

A díj közösségi fővédnöke az Egyházasközpont Berzsenyi Család. Együttműködő szakmai partner a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége.

DÍJAK

1. AZ ÉV SZÉCHENYI VÁLLALKOZÁSA 2016 FŐDÍJ

A díj odaítélésénél a vállalkozások teljesítményeinek három területét – a termelékenységet, a társadalmi felelősségvállalást és az újítási készséget – vizsgáljuk. Az Év Széchenyi Vállalkozása Fődíjat az kaphatja, aki a három területen összességében a legjobb teljesítményt nyújtotta.

2. AZ ÉV SZÉCHENYI VÁLLALKOZÁSA 2016 INNOVÁCIÓ díj

3. AZ ÉV SZÉCHENYI VÁLLALKOZÁSA 2016 TERMELÉKENYSÉG díj

4. AZ ÉV SZÉCHENYI VÁLLALKOZÁSA 2016 TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS díj

A pályázók tevékenységét ezen a három területen külön is értékeljük és az egyes területek legjobbjait díjazzuk.

5. AZ ÉV SZÉCHENYI VÁLLALKOZÁSA 2016 A CSALÁD KÜLÖNDÍJA

A Széchenyi család felismerte, hogy minden mérésnek, mutatónak vannak korlátai, illetve bizonyos nagy tettek nem fejezhetőek ki számokkal. Ezért a család tagjai úgy döntöttek, hogy egy különdíjat adnak annak a pályázónak, amelyik a magyarság számára legkiemelkedőbb teljesítményt nyújtotta.

6. AZ ÉV SZÉCHENYI VÁLLALKOZÁSA 2016 MGYOSZ KÜLÖNDÍJA

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége saját szakmai szempontrendszer alapján minősíti és jutalmazza különdíjával a legkiemelkedőbb pályázót.

Minden nem díjazott pályázó szervezet, vállalkozás **Az Év Széchenyi Vállalkozása Oklevelet** kap.

A PÁLYÁZÓK KÖRE

A pályázat nyilvános. Pályázatot nyújthat be minden olyan vállalkozás, gazdasági szervezet, amely magyarországi bejegyzett székhellyel rendelkezik és elsősorban Magyarországon fejti ki gazdasági, üzleti tevékenységét.

Pályázati nevezési díj: 300 000 Ft, azaz háromszázezer forint.

Pályázati nevezési díj fizetési számlaszáma: Gróf Széchenyi Család Alapítvány, OTP Bank 11713081-20013530

A PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDSZERE

A Gróf Széchenyi Család Alapítvány öt tagú zsűrit kért fel a pályamunkák értékelésére. A zsűri a vállalkozások mérlegéből és eredménykimutatásából származó, illetve a cégek HR-vezetőjétől bekért adatokból kiszámítja a termelékenységet. A pályázók ezen kívül közvetlenül is átadnak a zsűrinek információkat, melyekből a zsűri értékelni tudja az egyes pályázók társadalmi felelősségvállalás területén nyújtott teljesítményét. Az innovációs aktivitás értékeléséhez szintén kérünk adatokat a cégektől, melyekből 3 mutatót számol ki a zsűri. Igyekeztünk olyan mutatókat alkalmazni, melyek lehetővé teszik a különböző profilú és méretű vállalkozások összemérhetőségét.

Pályázati regisztráció (regisztrációs adatlapon) határideje: 2016. május 31.

Regisztrációs cím: 1063 Budapest, Szondi utca 56., e-mail: evallalkozasa@szechenyicsalad.hu

Pályázati díj fizetése, szerződés megkötése, dokumentáció beadása: 2016. június 31-ig.

Pályázók értékelésének, minősítésének határideje: 2016. augusztus 15.

Résztevők tájékoztatása az eredményről: 2016. szeptember 10.

Díjátadás időpontja: 2016. szeptember 23.

Díjátadás helyszíne: Magyar Nemzeti Múzeum.

Köszönjük érdeklődésüket. Várjuk jelentkezésüket, sikeres részvételt kívánunk!

Regisztráció: A regisztrációs adatlapot innen töltheti le:

http://www.szechenyicsalad.hu/images/tartalom/Regisztracio_adatlap__ev_Vallakozasa_2016.doc

Tájékoztató a díj értékelési rendszeréről

Pályázati részvétel objektív mérlegeléséhez, illetve a hatékony döntés előkészítéséhez tájékoztatásul közöljük az értékelés vázlatos szempontrendszerét, mely szerint a díj odaítélése történik. Mindezek megválaszolása szerződéskötést követően egy kérdőíven történik.

I. Termelékenység (2015-ös adatok alapján)

- Éves nettó árbevétel
- Pénzügyi műveletek eredménye
- Készlet növekedés (egy év alatti készletérték növekedés)
- Termeléshez szükséges anyagköltségek
- Termeléshez szükséges alvállalkozó költségek
- Éves amortizáció
- Elméleti tőkeköltség (mérleg szerint fölhalmozott vagyon)
- Átlagos állományi létszám (napi 8 órára vetítve)

II. Társadalmi felelősségvállalás, szolidaritás

- Közhasznú, karitatív tevékenység, vállalkozásuk által támogatott programok, szervezetek, családok, személyek felsorolása, rövid ismertetése
- Fenti tevékenységek által elért pozitív változások, fejlődés, társadalmi hasznosság
- Társadalmi aktivitás növekedése, új kezdeményezések indukálása

III. Termék és technológiai innováció

- Tárgyévben kibocsátott új termékek és szolgáltatások
- Előző évben kibocsátott új termékek és szolgáltatások
- Új termék(ek) fejlesztésének összköltsége az első értékesítés napjáig
- Új termék(ek)ből származó árbevétel 2015-ben, realizált árbevétel

IV. Céginformáció

- Maximum A/4 oldal terjedelemben: fő tevékenységek, elért eredmények, célkitűzések

V. Vállalkozás legfőbb együttműködő partnerei

Információ: evallalkozasa@szechenyicsalad.hu

SZELLEMI SZABADSÁG EGY KIS SZIGETEN

2014-ben ünnepelte – s ünnepeltük mind, akiknek fontos a hazai szellemi élet – a Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézete, a neves SZTAKI alapításának 50. évfordulóját.

Ipar- és tudománytörténetünkben a SZTAKI az egyik legfényesebb csillag, s az volt akkor is, midőn – vízözönökkel korábban – számos nagynevű kutatófejlesztő intézet működött e honban. Tevékenységét ismert nevek hosszú sora fémjelzi, s ha vannak, akikre már kevésbé emlékeznek, ez az utókor szomorú vesztesége. Jó, hogy ez a könyv segít tudni róluk – megérdemlik, mi pedig gazdagabbak és büszkébbek lehetünk e tudással.

A kötet címe a benne kibontakozó visszaemlékezés egyik vezérmotívumára utal, amelyet így foglal össze Szentgyörgyi előszava: „A SZTAKI nem egyszerűen egy kutatóintézet volt, hanem egy meglehetősen zordon anyagi és szellemi javakkal gazdálkodó, többnyire kemény parancsokkal irányított társadalmi közeg sekély vizekkel körülvett szigetcskéje, ahol nem csupán kedvező körülményeket teremtettek meg a Sziget vezetői a nyugalmas tudományos kutatói munkához, hanem a szellem szabadságát is.”

Vámos Tibor akadémikus, a SZTAKI talán legismertebb atyja és vezetője kitűnő címet választott a történetet felidéző fejezetéhez: „Emberarcú automatizálási és számítástudományi intézet”. Az egész korszakot jól jellemzi, ahogy Szentgyörgyi vele folytatott interjújában a SZTAKI előtörténetéről, annak politikai és a világ technológiai fejlődéséhez kötődő kereteiről elmondja, hogy „itt egyszerre zajlott magyarországi és nemzetközi mozgás. Bizonyos mértékig ezek a mozgások tekto-

SZENTGYÖRGYI ZSUZSA

A SZIGET

Ötvenéves az MTA
Számítástechnikai és
Automatizálási Kutatóintézete

Typotex, 2014

nikussá váltak, tehát hagyományos területeket választottak szét, hagyományos gondolkodásokat szakítottak szét. Ennek a szükségét ismertük föl és ezek a szükségletek párosultak az akkori, fiatalkori ambícióinkkal. Az intézetek alapítását és a kutatás előtérbe kerülését természetesen az a jelszó is erősítette, hogy a tudomány termelődővé válik. Ez annak a fölismerése volt, hogy a szellemi munkának már más a szerepe ebben a korszakban. Általános divat volt ez akkor, és egy sor intézet alakult meg vagy fejlődött nagyot ebben a periódusban.”

A visszaemlékezések is egyaránt szólnak a SZTAKI-ról és a korról – hogyan határozta meg az Intézet munkáját évtizedekig a sajátos erőter: a szakembereinek törekvései, tenni akarása, másrészt a politika által uralt intézményi és szakirányítási keretek, és a népgazdaság, amelyben működni kellett. Vámos: „Lehet azon vitatkozni, hogy az ipar nem volt képes befogadni ezeket az eredményeket, de az is lehet, hogy nem voltak olyan állapotban, amiből ipari termék készülhetett volna. (...) Végeredményben az új technológiáknak nem volt meg az igazi igénye sem ebben a rendszerben. Maga a bürokratikus szisztéma, ami a KGST-t és az azt domináló országokat uralta (elsősorban a Szovjetunióra és az NDK-ra gondolok), nem paszszolt össze azzal a szárnyaló elképzeléssel, ami a világban az új technológiákat kíséri és ami feltétele ennek.”

Dr. Osman Péter